

Product 98

Vítejte v překladových slovnících Product 98.

Program obsahuje obecné a odborné anglicko české, česko-anglické, německo české, česko-německé slovníky.

[Omezení demoverze](#)

[Co je nového?](#)

[Slovníky](#)

[Povely nabídek](#)

[Panely nástrojů](#)

[Použité klávesy](#)

STORMWARE, spol. s r.o.

Mahlerova 21, PS22, 586 01 Jihlava

Hotline (066) 21222

Objednávky (066) 29953, 7322407

Internet <http://www.stormware.cz>

Product 98 Demo

Demoverze produktu Product má určitá omezení, která ji odlišují od plné verze.

Omezení demoverze

Demo obsahuje překlad pouze vybraných anglických slovíček, obsažených v souboru Product.txt, který se otevře automaticky po spuštění programu.

Překlad ostatních hesel není v demoverzi obsažen.

V demoverzi dále nelze použít funkce pro import a export slovníků.

Co je nového?

Pro uživatele programu Windict 3.1 z naší dílny zde uvádíme informace o hlavních nových rysech produktu Product ve srovnání se svým předchůdcem.

Design

Product 98 je 32-bitová aplikace s moderním designem. Slovníková hesla jsou k dispozici v přehledném seznamu. Překlad hesel odlišuje barevně a typem písma různé syntaktické části překladu.

Slovníky

Novým, značně rozšířeným vydáním byly nahrazeny ekonomické a zemědělské slovníky. Tyto slovníky pokrývají celou řadu oborů a jejich název proto nemůže zcela přesně vystihnout jejich atraktivní obsah. Všechny ostatní slovníky byly znovu podrobeny korektuře a jsou tedy k dispozici v kvalitnější podobě.

Uživatelské slovníky

Product umožňuje založit libovolné množství uživatelských slovníků. Obsah slovníků není omezen co do velikosti záhlaví, překladu, ani co do počtu hesel. A nejen to - v Productu lze překlad hesel slovníků naformátovat stejně jako ostatní originální slovníky.

Hlasový výstup

Hlasový výstup je zakomponován přímo do programu Product. K jeho používání je nutné mít pouze zvukovou kartu. Žádný další software ani ovladač, jako tomu bylo ve Windictu, není potřeba.

Technická podpora

Pokud si vyberete jeden z našich produktů, získáváte víc než jen kvalitní software. K našim produktům poskytujeme následující služby technické podpory.

Start servis

Pokud se teprve rozhodujete o koupi našeho software a zkusíte demoverzi, můžete **zdarma** využívat náš *Start servis*, který zahrnuje tyto služby dostupné přes internet na adrese **www.stormware.cz** v sekci *Servis*:

- ▶ **E-mailová podpora** - řešení problémů přes hotline@stormware.cz
- ▶ **Otázky a odpovědi** - soubor odpovědí na nejčastější otázky a ukázková řešení
- ▶ **Aktuální informace** - aktuality o našich produktech.

Základní servis

Základní podpora je soubor **bezplatných** služeb pro **registrované uživatele**. Nezapomeňte nám proto zaslat vyplněnou **registrační kartu**, která je součástí plné verze programu. Kromě výše uvedených služeb k nim patří navíc:

- ▶ **Telefonická podpora** - vyřešení problému po telefonu na čísle (066) 21222 v pracovní dny od 8:00 do 16:00 hodin
- ▶ **Faxová podpora** - řešení problémů přes fax nonstop na čísle (066) 7322407, odpovědi v pracovní dny nejpozději do 48 hodin

Pokud jste narazili na problém, pokuste se prosím nejprve najít jeho řešení v nápovědi k programu, v příručce uživatele, nebo v seznamu řešených problémů Otázky a odpovědi (FAQ) na internetu. Teprve pokud odpověď nemůžete nalézt, ujasněte si, za jakých podmínek či jakým postupem jste docílili vznik problému a zavolejte nám. Chcete-li vyřešit více než jednu záležitost, prosíme Vás o zaslání popisu problému **faxem** nebo **elektronickou poštou**.

Budeme rádi, když nám zašlete svoje nápady a připomínky týkající se naší technické podpory na **info@stormware.cz**.

Registrační kartu zašlete prosím na adresu:

STORMWARE s.r.o.
PS22, 586 01 Jihlava

Pøekladvé slovníky Prodict pro Windows 95/98
pøipravuje vývojový tým společnosti STORMWARE.

Copyright© 1993-1998 STORMWARE s.r.o.
Prodict je registrovaná ochranná známka výrobce.

Varování: Tento program je chráněn autorským zákonem. Neautorizovaná reprodukce a distribuce tohoto programu nebo jakékoli jeho části bude soudně stíhána podle zákona v maximálním možném rozsahu.

Povely nabídek

Hlavní menu programu obsahuje tyto nabídky:

- Soubor
- Úpravy
- Pøeklad
- Zvuk
- Vzhled
- Nápovìda

Nabídka Soubor

Nabídka Soubor obsahuje povely pro otevření překládaného souboru.

Povely nabídky

povel Otevřít

povel Vložit

povel Zavřít

povel Soubory

povel Konec

Otevřít

Otevře soubor v okně zdrojového textu. Překlad jednotlivých slovíček souboru se provede automaticky po výběru slova kurzorovými klávesami nebo myší.

Tímto povelem lze přímo otevřít soubory v textovém formátu a formátu MS Word 6.0 nebo RTF. Text ze souborů jiných formátů lze do programu načíst povelem Vložit.

Vložit

Vloží obsah schránky do okna zdrojového textu. Překlad jednotlivých slovíček textu se provede automaticky po výběru slova kurzorovými klávesami nebo myší.

Tímto povelům lze do programu vložit texty jakéhokoli formátu.

Zavřít

Zavře soubor a okno zdrojového textu.

Soubory

Otevře soubor, jehož název je uveden v nabídce.

Konec

Ukoněí program.

Nabídka Úpravy

Nabídka Úpravy obsahuje povely pro práci s uživatelskými slovníky.

Povely nabídky

- [povel Nový slovník](#)
- [povel Přidat heslo](#)
- [povel Smazat heslo](#)
- [povel Upravit heslo](#)
- [povel Uložit heslo](#)
- [povel Import slovníku](#)
- [povel Export slovníku](#)

Nový slovník

Povel Nový slovník umožní založit nový uživatelský slovník pro aktuální směr překladu.

Tip Chcete-li založit slovník pro jiný směr překladu, je třeba nejprve zvolit požadovaný směr pomocí tlačítek s vlajkami.

Přidat heslo

Povel vloží nové heslo do uživatelského slovníku.

Pokud není žádný uživatelský slovník v aktuálním smíru překladu dosud vytvořen, nabídne povel nejprve jeho vytvoření. Pokud je naopak k dispozici více než jeden slovník, povel nabídne výběr jednoho z nich.

Tip. Chcete-li přidat heslo do slovníku v jiném smíru překladu, zvolte nejprve požadovaný smír pomocí tlačítek s vlajkami.

Smazat heslo

Povel smaže aktuální heslo uživatelského slovníku.

Povel je k dispozici pouze v případě, že aktuální heslo je z uživatelského slovníku a je označeno ikonou .

Upravit heslo

Povel přepne režim editace uživatelského slovníku. V tomto režimu lze upravovat heslo a doplňovat do něj gramatické, oborové a další zkratky povely z nabídky, která je k dispozici po stisku pravého tlačítka myši v okně překladu.

Povel je k dispozici pouze v případě, že aktuální heslo je z uživatelského slovníku a je označeno ikonou .

Tip Režim editace je indikován slovem EDIT ve stavovém řádku.

Uložit heslo

Povel ukončí režim editace a uloží heslo uživatelského slovníku.

Povel je k dispozici pouze v případě, že aktuální heslo je z uživatelského slovníku a bylo modifikováno.

Import slovníku

Povel umožní import slovníku v textovém formátu do uživatelského slovníku programu Prodict.

Slovníková data můžete importovat do uživatelského slovníku v obecných textových formátech, kdy heslo je na jednom řádku a záhlaví hesla a překlad jsou odděleny čárkou, středníkem nebo tabulátorem.

Tyto formáty podporují takřka veškeré programy pracující s textovými daty, tzn. databázové a tabulkové programy. Pokud jste svůj slovníček vytvořili přímo v nějakém textovém editoru, odpovídá pravděpodobně jeho formát jednomu z těchto formátů, nebo je možné jednoduchým způsobem jeho formát upravit.

Příklad formátu slovníku

jeden	one
dva	two
tři	three

Export slovníku

Povel umožní export uživatelského slovníku do souboru.

Slovníková data můžete exportovat v obecných textových formátech, kdy heslo je na jednom řádku a záhlaví hesla a překlad jsou odděleny středníkem nebo tabulátorem.

Tyto formáty podporují takøka veøkeré programy pracující s textovými daty, tzn. databázové a tabulkové programy.

Pøíklad formátu slovníku

```
jeden;one  
dva;two  
tøi;three
```

Výbìr slovníku

Toto dialogové okno slouží pro výbìr uživatelského slovníku.

Tip Chcete-li vybrat slovník v jiném smìru pøekladu, zvolte nejprve požadovaný smìr pomocí tlačítek s vlajkami.

Nabídka Pøeklad

Nabídka Pøeklad obsahuje povely pro nastavení pøekladu.

Povely nabídky

- [povel Vybrat slovníky](#)
- [povel Anglicko-èeský pøeklad](#)
- [povel Èesko-anglický pøeklad](#)
- [povel Nìmecko-èeský pøeklad](#)
- [povel Èesko-nìmecký pøeklad](#)
- [povel Pøekládat pøi psaní](#)
- [povel Pøeklad na pozadí](#)

Vybrat slovníky

Otevře dialogové okno pro výběr slovníků a jejich pořadí.

V okně máte možnost zvolit slovníky, které chcete používat, zaškrtnutím přepínače vlevo od názvu slovníku. Tlačítka a a

 lze nastavit, v jakém pořadí budou shodná heslová záhlaví zobrazena v seznamu hesel. Tato nastavení lze provést pro každý směr překladu; směr se přepíná pomocí záložek.

Povel je přístupný také tlačítkem Slovníky a klávesovou zkratkou **CTRL+S**.

Směr pøkladu

Nastaví požadovaný směr pøkladu.

Tip Aktivní směr pøkladu je indikován tuhým písmem.

Pøekládat pøi psaní

Aktivuje/deaktivuje okamžitý pøeklad pøi zápisu hledaného výrazu.

V tomto režimu Product pøi zápisu hledaného výrazu okamžitì dohledává nejbližší heslo. Na pomalejších poèítaèích je vhodnìjší tuto volbu vypnout.

Pøeklad na pozadí

Povel aktivuje/deaktivuje režim pøekladu obsahu schránky na pozadí.

Tento režim je určen pro pøeklad z jiných aplikací, tedy pro uživatele, kteří znají angličtinu natolik, že jim občas postačí připomenout některý význam anglického slova, ale většinu času stráví v aplikaci, ve které pracují.

Zvolení režimu

Nejprve zvolte požadovaný směr pøekladu pomocí tlačítek s vlajkami. Poté nastavte slovníky pomocí povelu Vybrat slovníky. Aktivujte pøeklad na pozadí. Poté se již můžete pøepnout do aplikace, ve které hodláte pracovat.

Vyvolání pøekladu

Slovo, které chcete pøeložit, vložte do schránky v aplikaci, ve které pracujete. Produkt jej automaticky pøeloží a zobrazí pøeklad.

Tip Režim pøekladu na pozadí je indikován slovem AKT ve stavovém øádku.

Nabídka Zvuk

Nabídka Zvuk obsahuje povely pro nastavení a používání hlasového výstupu. Hlasový výstup je k dispozici pouze v anglicko-ěeských slovnících.

Povely nabídky

- povel Vyslovit záhlaví
- povel Vyslovit podheslo
- povel Nastavení

Vyslovit záhlaví

Vysloví záhlaví anglického hesla.

Vyslovit podheslo

Vysloví vybrané podheslo anglického hesla.

Nastavení

Vyvolá nastavení rychlosti řeči a barvy hlasu.

Nabídka Vzhled

Nabídka Vzhled obsahuje povely pro nastavení vzhledu okna programu. Povely umožňují skrýt nebo zobrazit Seznam hesel, Okno zdrojového textu a Stavový řádek.

Nabídka Nápověda

Nabídka Nápověda obsahuje povely pro otevření nápovědy k programu a dalších informačních textů.

Panely nástrojů

Pod hlavní nabídkou jsou ve třech panelech umístěny další ovládací prvky - tlačítka a roletové nabídky.

- [Slovníky](#)
- [Heslo](#)
- [Nástroje](#)

Panel Slovníky

Hlavní panel s velkými tlačítky slouží pro přepínání slovníků.

Tlačítka panelu

 Zpět

 Vpřed

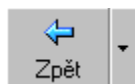
 Angličtina

 Němčina

 Slovníky

Zpět v historii

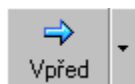
Hesla, která jste dříve vyhledali, se ukládají do historie. Tlačítko **Zpět** slouží pro zpětný pohyb historií již dříve vyhledaných hesel. Seznam hesel historie je přístupný přímo v roletové nabídce, která se rozbalí po stisku druhého tlačítka s malou šipkou na pravé straně ovládacího prvku.

Pro urychlení práce lze použít i klávesovou zkratku **CTRL+Šipka vlevo**.

Vpřed v historii

Tlačítko **Vpřed** slouží pro pohyb vpřed seznamem již dříve vyhledaných hesel. Seznam hesel historie je přístupný přímo v roletové nabídce, která se rozevře po stisku druhého tlačítka s malou šipkou na pravé straně ovládacího prvku.

Pro urychlení práce lze použít i klávesovou zkratku **CTRL+Šipka vpravo**.

Angličtina

Tlačítko **Angličtina** aktivuje anglicko-český překlad. Vedlejší tlačítko **Čeština** aktivuje česko-anglický překlad.

V seznamu hesel se zobrazí slovníky, které byly nastaveny pro zvolený směr překladu v dialogovém okně Vybr
slovníků. Obsah slovníků, tzn. zda se zobrazí celý obsah, pouze hesla nebo pouze poshesla, odpovídá nastavení v
roletové nabídce Obsah slovníků.

Pro urychlení práce lze použít klávesovou zkratku **CTRL+A** a pro obrácený směr **CTRL+SHIFT+A**.

Nìměina

Tlaèítko **Nìměina** aktivuje nìmecko-èeský pøeklad. Vedlejší tlaèítko **Èeština** aktivuje èesko-nìmecký pøeklad.

V seznamu hesel se zobrazí slovníky, které byly nastaveny pro zvolený směr pøekladu v dialogovém oknì Vybir slovníkù. Obsah slovníkù, tzn. zda se zobrazí celý obsah, pouze hesla nebo pouze poshesla, odpovídá nastavení v roletové nabídce Obsah slovníkù.

Pro urychlení práce lze použít klávesovou zkratku **CTRL+N** a pro obrácený směr **CTRL+SHIFT+N**.

Slovníky

Stisk tlačítka s obrázkem vyvolá dialogové okno Vybrat slovník. Stisk druhého tlačítka s malou šipkou otevře roletovou nabídku pro nastavení obsahu slovníků.

Podhesla jsou uvedena u hlavních hesel modře a zakoněna dvojtečkou. Aby je bylo možné ve slovníku přímo vyhledat, jsou obsažena také samostatně v seznamu hesel (v datových souborech jsou samozřejmě obsažena pouze jednou). Povel **Nabízet pouze hlavní hesla** vypne podhesla ze seznamu hesel. Povel **Nabízet pouze podhesla** umístí do seznamu hesel pouze podhesla. Po instalaci je aktivní volba **Nabízet celý obsah slovníků**. Ikony slovníků v seznamu hesel jsou pro hesla a podhesla barevně odlišeny. Pro urychlení práce lze použít i klávesovou zkratku **CTRL+S**.

Panel Heslo

Pole **Heslo** slouží pro zápis hledaného slova nebo fráze. Pøeklad se vyvolá klávesou **ENTER**. Pokud je zapnutá volba Pøekládat při psaní, Product při zápisu hledaného výrazu okamžitì dohledává nejbližší heslo ve zvolených slovnících.

Aktivace pole

Obsah pole lze aktivovat z kteréhokoli místa programu klávesou **ESC**. Tím se zároveň pøipraví pro zápis smazáním døíívijšího obsahu.

Seznam zapsaných hesel

Výklopný seznam, obsahující poslední zapisovaná hesla pro pozdívší opìtovné vyvolání, se otevírá klávesou **F4**. Chcete-li vložit slovo do tohoto seznamu, napište jej a stisknìte **ENTER**.

Zvitšení pole

Panel **Heslo** se dá roztáhnout, aby se do něj vešlo více textu. Staèí uchopit vedlejší panel Nástroje za svislou èárku a posunout jej doprava.

Panel Nástroje

Panel s malými tlačítky obsahuje tyto ovládací prvky:

Tačítka panelu

- Otevřít
- Kopírovat
- Vložit
- Nový slovník
- Přidat heslo
- Smazat heslo
- Upravit heslo
- Uložit heslo
- Oblíbená hesla
- Písmo

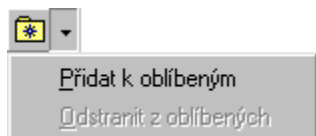
Kopírovat

Tlačítko **Kopírovat** provede kopii označeného textu z okna překladače do schránky. Najednou lze kopírovat maximálně jeden řádek z překladače.

Pro urychlení práce lze použít klávesovou zkratku **CTRL+C** nebo CTRL+Insert.

Oblíbená hesla

Tlačítko provede **Výběr oblíbených** hesel. V seznamu hesel se objeví pouze ta hesla, která jste předtím označili povel **Přidat k oblíbeným**. Opitovným stiskem tlačítka se výběr zruší.

Tuto funkci lze využít k učení a opakování vybrané slovní zásoby.

Písmo

Tlačítko slouží k nastavení požadované velikosti písma v okně překladače. Stisk druhého tlačítka s malou šipkou otevře roletovou nabídku pro zvolení jiného typu písma.

Opakovaným stiskem se cyklicky nastavuje různá velikost písma.

Úvod ke slovníkům

Product 98 obsahuje 18 kvalitních autorských slovníků o celkové kapacitě více než 365.000 hesel. Dále slovníky obsahují tisíce slovních spojení a příkladů, přepis výslovnosti a základní gramatické informace.

Významy jednotlivých hesel slovníků jsou řazeny v okně překladu pod sebou na samostatných řádcích. Každý význam je vyjádřen jedním či více ekvivalenty, oddělenými čárkou nebo středníkem, podle toho, do jaké míry jsou si jednotlivé ekvivalenty podobné. Způsob zápisu hesla je shodný pro všechny slovníky programu Product a je popsán pouze v části vlnované základnímu anglicko-ěeskému slovníku.

[Anglicko-ěeský slovník](#)

[Anglicko-ěeský slovník nepravidelných tvarů](#)

[Anglicko-ěeský slovník frázových sloves](#)

[Anglicko-ěeský výkladový počítačový slovník](#)

[Anglicko-ěeský slovník americké angličtiny](#)

[Anglicko-ěeský ekonomický a obchodní slovník](#)

[Anglicko-ěeský výkladový slovník finančních pojmů](#)

[Anglicko-ěeský lékařský slovník](#)

[Anglicko-ěeský zemědělský slovník](#)

[ěsko-anglický slovník](#)

[ěsko-anglický ekonomický a obchodní slovník](#)

[ěsko-anglický slovník právních termínů](#)

[ěsko-anglický lékařský slovník](#)

[ěsko-anglický zemědělský slovník](#)

[Německo-ěeský slovník](#)

[Německo-ěeský ekonomický slovník](#)

[ěsko-německý slovník](#)

[ěsko-německý ekonomický slovník](#)

Obecný slovník

(anglicko-český, česko-anglický)

Cílem tohoto oboustranného slovníku je podat co nejširší slovní zásobu a její použití výstižným a přehledným způsobem. Slovník navíc obsahuje tisíce slovních spojení a příkladů, přepis výslovnosti a základní gramatické informace. Součástí slovníku je přehled nepravidelných tvarů. Přepis anglické výslovnosti je uveden nejen v anglicko-české části, ale také u každého výrazu v překladové části česko-anglického slovníku.

Počet hesel: 25020 v anglicko-české části, 47630 v česko-anglické části
Copyright ©1993-1998 Eva Stormová

Stavba hesla: heslové záhlaví

Stavba hesla: ekvivalenty

Dodatek: nepravidelné tvary

Stavba hesla: heslové záhlaví

Heslové záhlaví (hledaný výraz) je umístěno v editačním poli v okně hledaného výrazu. Hesla jsou řazena abecedně a nejsou hnězdována.

Homonyma jsou uvedena vždy pod jedním heslem a jejich oddělení je provedeno až v okně překladu číslicí, např.:

bate [beit]	1, V	zmenšit, snížit, zmírnit, zadržet slevit zmenšovat se, opadávat
	2, N	møidlo
	3, N	[BrE sl.] vztek, zuøivost

Stavba hesla: ekvivalenty

Èeské ekvivalenty (pøeklad) a ostatní údaje nalezneme v okni pøekladu.

Nepravidelná slovesa jsou oznaèena zkratkou **IV** (irregular verb). Jejich tvary jsou ve vìtšinì pøípadù uvedeny v dodatku, který je v programu pøístupný pøes nabídku Knihy / Nepravidelné tvary.

Nepravidelné tvary jiných slovních druhù (N, ADJ, ADV) jsou uvedeny na prvním øádku, ve složeninách pouze minící se složka. Výslovnost je uvedena na prvním øádku v okni pøekladu, napø.:

backwoodsman [pl. -men] [-mên]

Pokud má N pravidelný i nepravidelný plurál, je zde uveden jen tento nepravidelný tvar za slovem též, napø.:

apex [též pl. apices] [eipisi:z]

Zdvojení jednoduché koncové souhlásky pøi tvoøení níkterých tvarù sloves je uvedeno na øádku, který je prvním pro daný slovní druh, napø.:

bat	2, N	pálka
	V	[-tt-] napálkovat

Zmìna -y v -ie v plurálu podstatných jmen, pøi tvoøení tvarù sloves a pøi stupðování pøídavných jmen je oznaèena [-ie-] a je uvedena na øádku, který je prvním pro daný slovní druh.

Pøedložky, které se používají v urèitém významu s výrazem v záhlaví, jsou uvedeny i s pøekladem za pøíslušným èeským ekvivalentem, napø.:

arise IV vzniknout [from, out, of - z]

Èeské pøedložky jsou uvedeny za pomlèkou. Varianty jsou oddìleny èárkou, různé pøedložky støedníkem, napø.:

muse V dumat [on, upon; over - o; nad]

Tento zápis je možné rozepsat takto:

muse on/upon	dumat o
muse over	dumat nad

Zkratky slovního druhu se vztahují ke všem øádkùm až do zmìny slovního druhu.

Zkratka pl. se vztahuje k tomu øádku, na kterém je uvedena, pokud je za ní je vypsán tvar mn. èísla hesla zakonèený dvojteèkou, napø.:

humanity	N	lidskost
	pl.	humanities: lidské vlastnosti

V opaèném pøípadì se vztahuje k celému heslu, napø.:

goods	N, pl.	zboží
	AmE	textilie, tkaniny

Ostatní zkratky se vztahují pouze k tomu øádku, na kterém jsou uvedeny.

Idiomy jsou uvedeny na samostatných øádcích a zakonèeny dvojteèkou.

Odkazy jsou znaèeny slùvkem viz, za kterým je velkými písmeny vypsán odkazovaný výraz.

Nepravidelné tvary v angličtině

Dodatek oboustranného slovníku obsahuje nepravidelná slovesa, podstatná jména, přídavná jména a příslovce, jejich nepravidelné tvary a výslovnost v cca 700 heslech. Z odvozených nepravidelných sloves, vzniklých složením předpony (mis-, out-, over-) a slovního základu, jsou uvedeny pouze ty nejpoužívanější.

Slovník frázových sloves

(anglicko-český)

Počet hesel: 11590

Copyright ©1993 Lukáš Vodička

[Proč slovník frázových sloves?](#)

[Komu je slovník určen?](#)

[Co to vlastně jsou frázová slovesa?](#)

[Gramatika frázových sloves](#)

[Co všechno slovník obsahuje?](#)

[Uspořádání slovníku](#)

[Idiomy - jak je ve slovníku hledat](#)

[Poznámky v hranatých závorkách](#)

Proè slovník frázových sloves?

Je možné uvést zcela stručné důvody:

a/ Frázová slovesa jsou v angličtině velice frekventovaná a jejich leckdy široké významové rozsahy se neustále obohacují.

b/ Pro èlovìka, jehož mateřským jazykem není angličtina, představují tu nejobtížnější èást anglické slovní zásoby. (Mnohem lépe se totiž pamatuje, že cat je kočka než 16 základních významù frázového slovesa make up.)

c/ S ohledem na výše uvedená fakta se doposud vydané anglicko - èeské slovníky zabývají frázovými slovesy až trestuhodnì okrajovì. (Nemluví o tom, že leckde více matou než pomáhají a místy dokonce své uživatele informují zcela mylnì.)

d/ Anglický výkladový slovník frázových sloves pøibližnì stejného rozsahu vyjde na více než trojnásobek ceny tohoto. (Navíc, ne každému musí jednojazyčná forma slovníku vyhovovat.)

V obecném povìdomí vystupuje angličtina jako jazyk, který se neustále rozvíjí a pøibírá nové a nové podnity od okolního, promìòujícího se svìta, tedy jako jazyk velmi živý. Co se slovní zásoby týèe, objevují se v nìm jednak výrazy nové, jednak se rozšiøují významy slov již existujících.

Tento druhý proces však neprobíhá u všech kategorií slov stejnì. Kupøíkladu podstatné jméno indemnification, odvozené z latiny, svùj význam již velmi dlouho nemìní a celkem bezpeènì lze pøedpokládat, že už ani nezmnìní. Naproti tomu třeba frázové sloveso back up, do konce sedmdesátých let používané pøedevším ve významu podržet nikoho, postavit se za nikoho atd., mùže nyní navíc, díky rozvoji výpoèetní techniky, popisovat zálohování poèítaèového souboru èi celé diskety.

Já osobnì považuji frázová slovesa za nejživjší a významovì nejrozsáhlejší skupinu anglické slovní zásoby a tudíž způsob, jakým je s nimi zacházeno ve všech doposud vydaných anglicko - èeských slovnících, shledávám naprosto nedostatečným. Nejenom, že je jich možné v jednotlivých slovnících nalézt maximálnì sotva dvì tøetiny ve srovnání s tímto speciálním, ale pøedevším jejich èeské významy jsou èasto velmi zhuštiné jen na jeden jakýsi zprùmírovaný extrakt, který podává informaci nezòídka velmi zavádìjící.

Vím, že taková slova asi zní dosti pøíkrøe, ale třeba jen v malém anglicko - èeském slovníku "Caha - Krámský" jsem nepøesností hranièících s dezorientacemi napoèítal pøes dvì stovky. Coby pøíklad nechť poslouží frázové sloveso beat up. Nejenom (!) výše zmínìný "Caha - Krámský" pod tímto heslem uvádí èeské ekvivalenty kòížovat, lavírovat proti vùtru. V tomto speciálním slovníku, zabývající se pouze frázovými slovesy, však najdete èeský význam popisující èinnost zcela opaènou - tedy plout po vùtru.

Komu je slovník určen?

Každý, kdo se pustil do angličtiny na frázová slovesa dříve či později narazí. Spíše dříve. Ne nadarmo je některé naše učebnice a slovníky nazývají frekventními slovesy s předložkami a příslovci.

První setkání s nimi obvykle nebývá ještě nijak odstrašující; není zase tak těžké vyrovnat se s faktem, že look for znamená hledat, byť to tak na první pohled zrovna nevypadá. Druhé setkání, to, které probíhne už nikoliv s učebnicí v ruce, ale mnohem pravděpodobněji v praktickém životě, při rozhovoru s rodilým Angličanem, četbě amerických novin nebo sledování reklamy na hudebním kanále MTV, to už leckoho mírně frustrovat může. Snadno mu totiž připadne, že z výrazů, kterým nerozumí, velkou část tvoří ty, ve kterých se vyskytují slovíčka už dávno známá, a že by vlastně neměl být vůbec problém odpovídat na otázku kamaráda z Colorada znějící třeba: "Can you put me up for three nights Peter?" Ukáže se však, že až tak snadné to zase není.

Do stadia, kdy člověk pocítí potřebu udělat si v těchto skladbou zdánlivě jednoduchých, ale překladu často tvrdšími odolávajících, výrazech pořádek, se celkem jistě dostane každý, kdo se angličtinu rozhodl studovat alespoň trochu vážně. První, co každého napadne, je samozřejmě sáhnout po slovníku. A právě tohle je bod, od kterého se odvinuly všechny "kauzální řetězce" vedoucí až k sestavení slovníku, který právě držíte v ruce. Bižné (byť leckdy pořádně tlusté) slovníky se bohužel frázovými slovesy nezabývají a ani vlastně zabývat nemohou tak, jak by si tato, nikdy pořádně zlobivá "anglická slovíčka", díky svému častému výskytu v mluveném i psaném projevu zasloužila. O co více jsou totiž oblíbená a používána anglicky mluvícími "domorodci", o to méně se jim naše, tedy dvojjazyčné, slovníky vinují.

Slovník však není určen jen těm, kteří právě teprve pronikají hlouběji a hlouběji do tajů anglického jazyka a začínají mít v této, jistě velice důležité, oblasti potíže, a kterým tento může opravdu hodně pomoci, třeba už jen tím, že vlastní říká: "don't worry, ono to skutečně není tak jednoduché." Vidím, že je schopen stát se užitečnou referenční příručkou i pro ty, kteří angličtinu denně používají a jsou v ní tedy zblhlí a rád jim nabízím jako pohotového pomocníka ostřeštěných překladatelů.

Co to vlastně jsou frázová slovesa?

Terminologie

K oblasti zpracované v tomto slovníku se váže několik pojmů. V české literatuře lze najít *frázová slovesa*, *frekventní slovesa s předložkami a příslovci* či *vazebná slovesa s předložkami*, v anglické pak především *phrasal verbs*, ale i rozlišení na *phrasal and prepositional verbs*. Jelikož však stejné české pojmy jsou v různých literaturách použity velmi často různě, je třeba si zavést vlastní, jasně definovaný termín.

V tomto slovníku budeme *frázovým slovesem* nazývat každé sloveso s (*alespoň jednou*) částicí.

Tímto částicemi budou ve valné většině případech předložky a příslovce. Pro co nejširší využití slovníku je do něj dále zařazena řada ustálených slovních spojení sloves s přidavnými jmény (sing small, die hard atd.), zájmeny (cheese it, efface oneself atd.) a dokonce podstatnými jmény (run riot, touch wood atd.). Je však dobré mít stále na paměti, že v české literatuře se frázovým slovesem nezdá mýlně pouze spojení slovesa a příslovce nebo předložky, či dokonce jenom slovesa a příslovce.

Dělení frázových sloves

Při dočasné opominutí těch početných nejméně významných skupin frázových sloves, uvedených výše, lze tato označit jako idiomatická spojení

slovesa a příslovce nebo
slovesa a předložky nebo
slovesa, příslovce a předložky.

Právě fakt, že mohou nabývat i významů naprosto neodhadnutelných z významů jejich jednotlivých "komponentů", působí studentům angličtiny mnoho potíží. Samozřejmě, že na druhé straně význam celé řady anglických sloves použitých ve spojení s příslovcem nebo předložkou je naprosto "čitelný".

Například:

(*sloveso + předložka*)
Some of the guests came at 7 o'clock.
I looked into the room but no one was there.

(*sloveso + příslovce*)
Come down, Jane, your breakfast's ready!
I opened the door and looked inside.

Často však spojení *sloveso + předložka* či *sloveso + příslovce* nemá jen svůj "prvoplánový", snadno odvoditelný význam. Jako příklad uveďme frázové sloveso hold up:

- a/ What holds the roof up?
I must wear a belt to hold my trousers up.
Hold up your right hand and repeat these words after me.
- b/ We were held up on the road by a nasty traffic accident.
The criminals held up the train and took all the passenger's money.
Look at these bills! I've been held up again.

Příklady uvedené pod a/ není těžké přeložit slovo od slova. Věty zařazené pod písmenem b/ však bez znalosti idiomatických významů frázového slovesa hold up správně přeložit nelze. Kdybychom tedy chtěli být naprosto přesní pak slovní spojení hold up můžeme nazývat frázovým slovesem jen ve vztahu k významům uvedeným pod b/ a dalším, podobně přímo neodvoditelným.

Tři základní typy frázových sloves zmíněné v úvodu tohoto článku, najdete ve slovníku značené takto:

a/ sloveso + předložka - *PRE*
např. look after *PRE*

b/ sloveso + příslovce - *ADV*
např. look up *ADV*

c/ sloveso + příslovce + předložka - *ADV, PRE*
např. look forward to *ADV, PRE*

Další typy ustálených spojení slovesa s částicí jsou značeny následovně:

d/ sloveso + přídavné jméno - *ADJ*
např. set straight *ADJ*

e/ sloveso + zájmeno - *PRO*
např. have it *PRO*

f/ sloveso + podstatné jméno - *N*
např. touch bottom *N*

Gramatika frázových sloves

Tento slovník díky své dvojjazyčné formě a tudíž nemožnosti demonstrace na anglických příkladových větách, není schopen poskytnout zcela vyčerpávající informaci o chování daného frázového slovesa v anglické větě. Proto je užitečně zapamatovat si následující možnosti a pravidla týkající se vztahu toho či onoho typu frázového slovesa s větnými předměty.

1. Sloveso + předložka

Tento typ frázového slovesa se vždy pojí s předmětem. Předložka stojí před předmětem. (Výjimku tvoří ty gramatické situace, kdy je předložka odsunuta na konec věty, např.: What are you looking for?; I hate being laughed at.; There`s the house I told you about. atd.)

Existují dvě možnosti:

a/ They broke into the empty house.
(Předmět je umístěn za předložkou, sloveso stojí těsně před ní.)

b/ She acquainted us with the facts.
(Zde jsou předměty dva. Sloveso je od předložky odděleno přímým (us), nepřímým (the facts) je za předložkou.)

2. Sloveso + příslovce

Některá z těchto frázových sloves se pojí s přímým předmětem, jiná se nepojí se žádným.

a/ Frázová slovesa, která se nepojí s předmětem.

break down, get up, sit down, turn up, ...

b/ Frázová slovesa, která se pojí s přímým předmětem.

bring something up
kick somebody out
put something off
put somebody up
throw something away
turn something down
...

Pojí-li se frázové sloveso s přímým předmětem, je *obvykle* možné jeho dvě části rozdělit. Jinými slovy: příslovičná částice může stát před přímým předmětem i za ním.

We`ll have to put off the party/put the party off.
Why don`t you throw away that stupid hat/throw that stupid hat away?
Could you put up my sister/put my sister up for three nights?

Je-li však tímto předmětem zájmeno (*her, us, this* atd.), příslovičná částice může stát pouze za *předmětem*.

We`ll have to put it off. (Nikoliv: ...*put off it.*)
Could you put her up? (Nikoliv: ...*put up her?*)

S ohledem na tyto dvě alternativy lze rozlišit následující dva typy frázových sloves, která se pojí s přímým předmětem:

I. Vzor: to send out

a/ We sent out the invitations.
(Předmět za příslovičnou částicí.)

b/ We sent the invitations out.
(Předmět mezi slovesem a příslovičnou částicí.)

c/ We sent them out.

(Zájmeno coby předmět vždy mezi slovesem a příslovcem částí)

II. Vzor: to push around

He always pushes his sister around.

(Předmět vždy mezi slovesem a příslovcem částí, nikoliv tedy: ...*pushes around his sister.*)

Pozn.: Typ I. je běžnější.

3. Sloveso + příslovce + předložka

Tato frázová slovesa vypadají na první pohled komplikovaně, ale ve skutečnosti se chovají stejně jako typ *sloveso + předložka*. (Například *to get on with* se řídí stejnými pravidly jako *to go with*.)

Srovnej:

I get on well with George.

I often go to the theatre with George.

Předložka tedy stojí *bezprostředně* před prvním předmětem, s výhradou těch gramatických jevů, kdy se přesouvá na konec vety.

Srovnej:

He`'s difficult to put up with.

He`'s difficult to work with.

Co všechno slovník obsahuje?

a/ Všechny typy frázových sloves, jejichž alespoň jeden význam je idiomatický.

Uváděny jsou však významy všechny - tedy i ty, které lze snadno odvodit z významů jednotlivých složek.

Důvodem k tomu je jednak snaha o úplnost jednotlivých hesel, jednak vídomí, že zdaleka ne všechny významy "rozšiřujících komponentů", tedy předložek, ale především příslovcí, musí být uživateli slovníku známy.

b/ Frázová slovesa typu *depend on*, *accuse of*, která sice mají relativně neměnné a z jednotlivých částí snadno odvoditelné významy, avšak mohou být použity právě a jen s uvedenými předložkami. Nelze totiž říci *depend from*, *depend with* či *accuse from*. Jejich zařazením se slovník stává pomocníkem jak při studiu angličtiny, tak při práci na česko - anglických překladech.

c/ Idiomy, jejichž základem jsou frázová slovesa, jako např. *ruffle someone up the wrong way*, jehož podstatnou část (z hlediska idiomatičnosti) tvoří frázové sloveso *ruffle up*.

Uspořádání slovníku

Řazení hesel

Frázová slovesa jsou ve slovníku uspořádána abecedně - nejprve podle hlavního slovesa, a až potom podle připojené částice. Proto ve slovníku najdete všechny kombinace see + příslovce a see + předložka před dalším hlavním slovesem seek. **See through** tedy stojí před **seek after**.

Řazení významů

Významy jednotlivých frázových sloves jsou řazeny pod sebou, přičemž každému z nich přísluší právě jeden řádek okna překladu. Nejprve jsou uváděny významy odvoditelné z významů samotných sloves a částic. Tam, kde významová šíře částice podstatně ovlivňuje i množství významů celého frázového slovesa, může být těchto prvních, odhadnutelných významů i několik.

Za nimi následují významy, kvůli kterým byl slovník vlastně sestaven - významy neodvoditelné z významů jednotlivých částí frázového slovesa.

Na závěr jsou řazeny idiomy, jejichž idiomaticita má základ v přítomnosti frázového slovesa. Bezprostředně za každým idiomem je dvojtečka a za ní následují české ekvivalenty idiomu. V řadě případů mají samotné idiomy několik významů, z nichž některé lze získat doslovným překladem. Je tomu buď proto, že dané spojení lze v samotné angličtině použít bez jakéhokoliv přenesení významu, jednak proto, že existují anglické idiomatické vazby, které se doslovně kryjí s idiomem českými. I v těchto případech jsou jednotlivé významy na samostatných řádcích, přičemž "neidiomatický" význam je uveden jako první.

Na začátku každého řádku je místo vyhrazené pro zkratky. Zkratka platí jen pro ten řádek překladu, na kterém je uvedena. Vyjimku z tohoto pravidla tvoří zkratky označující slovní druh částic(e) za slovesem. Ty jsou uvedeny vždy na začátku prvního řádku okna překladu.

Homonyma a frázová slovesa, která mohou mít rozdílné významy, jsou-li tvořena jistou částicí, již lze v jedné větě použít jako příslovce a v jiné jako předložku jsou na rozdíl od knižního vydání uvedena pod jedním heslem, jehož česká část je v okně překladu rozdělena čárkami, za kterými je uvedena zkratka slovního druhu.

Příklad:

pass by	1, ADV	jít, jet mimo, kolem; míjet [čas] ubíhat, procházet, přecházet, minout, míjet přehlédnout, přehlížet, ignorovat; odložit, nechat (zatím) stranou [život] utéci, ubíhnout [pod rukama]
	2, PRE	jít, jet mimo, kolem [někoho, něeho]; míjet [někoho, něco] být znám pod [jménem]

Pokud však jsou významy takto rozdílně používaných frázových sloves zcela totožné, takto oddělena nejsou.

Příklad:

see up	ADV, PRE	vidět nahoru; vidět nahore na [např. veverka na stromě] doprovodit, uvést, zavést nahoru
---------------	----------	---

Alternativy a odkazy

V případech, kdy zámina jedné částice za druhou naprosto neovlivní význam(y) frázového slovesa (takovými částicemi mohou být například příslovce about/around/round, předložky in/into, by/with či on/upon), jsou na hlavní sloveso uvedeny odkazy. Odkazovaný výraz je psán velkými písmeny. Příklad je uveden u slovesa, pro jehož částici jsou za heslem uváděny, významy nejbližší - odkaz tedy nemusí směřovat jen zpět (k heslu zařazenému dříve).

Další alternativy jsou uváděny u idiomů. Pokud zařazení různých slov do ustáleného spojení nijak nezminí jeho smysl, jsou tato slova uváděna u jediného idiomu. Tato alternativní slova jsou oddělena lomítky a seřazena podle abecedy.

Příklady:

put emphasis/stress/weight on
set one's heart/hopes on/upon

Jindy je tohoto principu využito u idiomů, kde sice slova oddělená lomítky jejich významy mění, ale u českého výkladu lze využít stejného principu. Více vysvětlí následující příklad, ve kterém jsou obsaženy oba druhy doposud zmíněných alternativ:

set great/much/little store on přikládat velkou/malou váhu něemu; klást, pokládat velký/malý důraz na něco;
velice/málo si něeho vážit

Idiomy - jak je ve slovníku hledat

Pokud je frázové sloveso podstatnou součástí některého delšího ustáleného slovního spojení, je toto uvedeno na konci příslušného hesla. Tyto idiomy jsou řazeny opit abecední - tentokrát podle dalších významných slov, hlavní slovesa, částice, spojky, členy a zástupná zájmena (*someone, something, its, one`s, one* atd.) v to nepočítaje. Proto například pod heslem *set on 2, PRE* jsou kromě jiných uvedeny následující idiomy v tomto pořadí:

set so./st. on his/its feet: postavit někoho/něco na nohy
set a finger/hand on: vztáhnout na [někoho] ruku; sáhnout, sahat na [někoho]
set st. on fire: zapálit něco

Hledání neznámého anglického idiomu ve slovníku nemusí být vždy jednoduché. Předně musí takový idiom obsahovat sloveso a částici, a to v co možná nejúžším vzájemném vztahu. V tomto slovníku například nenajdete:

to take time (chybí částice - *time* je příliš významné a frekventované podstatné jméno na to, abychom jej, byť jen pro potřeby tohoto slovníku mohli považovat za částici)
to get too big for one`s boot (částice, předložka *for*, tvoří logický celek se slovy *too big* a *one`s boot* a nikoliv se slovesem *to get*)

Je-li naopak v neznámém idiomu částic či dokonce sloves víc, je třeba určit ve kterém místě vzniká "to něco navíc", co není dané slovní spojení idiomem. Nikdy je to velmi sporné. Jako příklad může posloužit spojení *bring something to bear on*. Najdeme-li tuto vazbu v anglickém textu, může se nám stát, že opomineme koncovou předložku *on* a budeme hledat český ekvivalent k *bring to bear*. V tomto slovníku výše uvedený idiom najdete pod heslem *bear on 2, PRE*, přičemž není vyloučeno, že v některém jiném slovníku bude uveden pod *bring to* či jen *bring*.

Poznámky v závorkách

Poznámky psané v závorkách zařazované u jednotlivých českých významů lze v zásadě rozdělit do dvou skupin. Do první skupiny lze zařadit ty, které suplují zkratky tam kde jich nelze užít pro jejich přílišnou obecnost. Nikterá frázová slovesa totiž mají v jistých významech velice úzký okruh použití a tak uživatel slovníku může na začátku českého výkladového odstavce číst např. [v golfu], [páلكovaè v kriketu], [lo'i] a podobně. Tyto poznámky tedy vymezují jednak prostředí, kde se daných termínů v příslušných významech užívá, jednak jejich "uživatele", přesněji řečeno vnitřní podmínky.

Druhou skupinu tvoří všechny ostatní poznámky, snažící se co nejpodrobněji zmapovat každé frázové sloveso tak, aby českému uživateli bylo, kromě jiného, jasné kam až může jít se svou fantazií při rozšiřování a přenášení významů. Tato myšlenka nejlépe vynikne na příkladu:

cure of vyléčit z [nemoci]

vyléčit z [např. z mylných představ]; zbavit [něčeho]

vyhnat [někoho] z hlavy; vyléčit z lásky k [dívce, chlapci atd.]

Toto je důležité zejména při překladech z češtiny do angličtiny, kdy je třeba mít na paměti, že významové rozsahy anglického a českého termínu (zde např. cure of - vyléčit z) jsou u frázových sloves totožné jen velmi zřídka. Příklad rovněž ukazuje, že přesně vymezit význam anglického frázového slovesa pouhým českým ekvivalentním slovesným spojením není vždy možné (viz významy na prvním a druhém odstavci). U frázových sloves s předložkami (označených *PRE*) jsou u českých významů v závorkách uváděny předměty ve spojení s českými předložkami použitelnými v daných významech frázových sloves, či samotné předměty bez předložky, zato však v příslušném pádi, který rovněž pomáhá přesně definovat význam. Předměty jsou v závorkách vyjadřovány buď zástupnými zájmeny (nikdo, něco atd.) či konkrétními příklady. Nejen použitá předložka či pád, ale i fakt, může-li být předmět životný, neživotný nebo je to jedno, zachycuje přesný význam, a tak u tohoto typu, tedy u frázových sloves s předložkami, jsou poznámky v závorkách uváděny vždy.

Počítačový slovník

Odborné anglicko-české slovníky výpočetní techniky dosud u nás vydané značně pokulhávají výběrem slovní zásoby a aktualizací terminologie pro potřeby uživatelů osobních počítačů. Mým cílem nebylo tyto slovníky nahrazovat, ale doplnit! Zvolil jsem (pokud je mi známo) v této oblasti zcela nový přístup k tvorbě odborného slovníku, resp. k výběru jeho slovní zásoby. Díky tomuto postupu si můžete být jisti, že dírovač dírných štítků v něm nenajdete, ale slovíčko, které se Vám na monitoru počítače objeví desetkrát v průběhu jedné hodiny, ve slovníku najdete s pravděpodobností blízkou jistotě.

Počet hesel: 6000

Copyright ©1998 Ing. Jaromír Kříž

Slovník americké angličtiny

(anglicko-český)

Slovník americké angličtiny by Vám měl sloužit jako praktický pomocník při dorozumívání se s Američanem, při četbě americké literatury a časopisů, případně by Vám měl pomoci s některými dnes používanými slangovými výrazy.

Slovníček obsahuje, kromě běžných amerikanismů, také některá vlastní jména, obchodní značky a základní zeměpisné a historické pojmy.

Počet hesel: 10590

Copyright ©1993 RNDr. Eva Hrabcová

[Pár slov o původu americké angličtiny](#)

[Co je to "amerikanismus"?](#)

[Nico o výslovnosti](#)

[Stručně o gramatice](#)

Pár slov o původu americké angličtiny

Angličtinu jako svou mateřštinu používá přes 280 miliónů lidí, kteří žijí na čtyřech kontinentech světa. Původně se anglicky hovořilo pouze na britských ostrovech a ani tehdy se nedalo říci, že je angličtina jednotný jazyk. I zde se již objevovaly různé odchylky a nářečí. Jestliže tedy v takové malé Anglii mohlo dojít ke vzniku tolika dialektů, což teprve v přistěhovalecké Americe.

Expanze tohoto jazyka na americký kontinent začala až v roce 1607, kdy se objevili první přistěhovalci v osadě Jamestown ve Virginii. Vystěhování do Ameriky bylo motivováno v 17. a 18. století nejprve náboženskou nesvobodou a ve století 19. a 20. chudobou a politickými perzekucemi. Národnostní složení přistěhovalců bylo bohaté, základ položili Angličané, pak Skotové, Irové a Němci. Ve 20. století je vystědali Italové, Rusové, lidé z Balkánu, Asie a Jižní Ameriky. Tak se stalo, že ve Spojených státech nemohlo vzniknout zachování jedné jazykové normy, jak je tomu v jiných zemích. Můžeme říci, že ani dodnes není její dodržování tak společensky závazné.

Co je to "amerikanismus"?

Tento termín vznikl v USA a je možné jej definovat jako výraz, který je pro americkou angličtinu charakteristický. Jeho původ je historický či současný, mohl v Americe vzniknout a dodnes být používán nebo vznikl až v moderní době a nemá tedy v britské angličtině ekvivalent. Dokonce může být výraz britského původu, ale vyšel v Anglii z užívání, a naopak v Americe se udržel dodnes.

Nico o výslovnosti

Podle dostupných pramenů je dnes americká angličtina méně diferencovaná, existují zhruba tři varianty standardní výslovnosti - východní, jižní a všeobecně americká. V poslední době je možných až sedm základních variant podle oblastí - bostonská, newyorská, texaská, středozápadní, jihovýchodní, jihozápadní a severozápadní.

Existující rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou jsou přibližně tyto:

1. Anglické [a:] před -f, -s, -0, před n+souhláska (např. AFTER, ASK...) se vyslovuje [æ].
2. Anglické [o] (např. BLOCK, SPOT, NOT ...) se vyslovuje amer. [ɑ:]. Toto prodloužení je zvlášť výrazné ve víceslabičných slovech: DOCTOR, FACTOR, COMEDY ... apod.
3. Samohláska [i] se vyslovuje tak, že její znění se blíží [ê] (např. AMERICA) [ê'merêkê].
4. Samohláska [a] (např. CUT, BUT ...) se v americké angličtině přibližuje [ê] než českému [a].
5. Souhláska [r] se vypouští ani po [ê] (např. BIRD) ani po dvojhlaskách [iê, eê, uê] (např. THERE, HERE ...), je to ale zvednutější [r] než v angl., podobá se [ê].
6. Po t-, d-, n- není výslovnost [ju:], ale [u:] (např. DUTY, DUNE...).
7. Dvojhlasky [ei, êu] přecházejí téměř v [e:, o:] (např. LADY, LAKE jako [ledi, lek]).
8. Souhláska [t] mezi samohláskou a znilou souhláskou se stává [d]. Američané ale rozlišují přesně -d a -t (např. PUTTING-PUDDING...).
9. Samohlásky v americké angličtině mají nosový charakter téměř samy o sobě, ale i v blízkosti nosových souhlásek.
10. Přízvučené slabiky mají sestupnou intonaci, přičemž v brit. angl. přízvučená slabika setrvává na stejném tónu.

Stručně o gramatice

Rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou nejsou velké a závažné. Uvádíme co nejstručněji gramatické odlišnosti, přičemž jsme nebrali v úvahu nespisovný jazyk a slangové výrazy.

1. Podstatná jména

- Dochází k přemístění neurčitého členu: amer. A HALF HOUR (brit. A HALF AN HOUR)
- Určitý člen se užívá u názvů nemocí, místo přív. zájmen u částí těla a oblečení, s podstatnými jmény jako např. HOSPITAL, UNIVERSITY.
- Bezčlennost se používá ve spojení vlastní podst. jm. + povolání, např. AUTHOR LEWIS
- Ženský rod může být v hovorové americké angličtině použit pro abstraktní a jiná konkrétní pojmenování, např. WIND - SHE'S BLOWING.

2. Slovesa

- způsobová a pomocná slovesa

Sloveso DO se používá v otázce a záporu slovesa HAVE, např. DO YOU HAVE ANY BOOK?

V rozkazovacím zp. 1. osoby se používá v americké angličtině více LET'S NOT než v brit. DON'T LET'S.

Vazba HAVE + obj. + DOING má význam "způsobit, že ...".

Vazba HAVE A PERSON DO A THING má význam "nechat nikoho něco udělat", příp. "nechat si udělat".

V americké angličtině se častěji používá COULD s minulým inf. než CAN.

- Čas a způsob u sloves

Préteritum často nahrazuje předpřítomný čas.

Minulý čas je zejména ve spojení s JUST, EVER, NEVER, ALREADY.

V budoucím čase je v 1. osobě WILL místo brit. SHALL.

V kondicionálu je v 1. osobě WOULD místo brit. SHOULD.

Přítomný čas je ve větách po slovesech jako např. ARRANGE, DEMAND, SUGGEST, URGE.

Přítomný čas je dále po spojkách jako WHETHER, THAT a ve větách podmínkových skut. s IF.

Kromě běžného použití slovesa BE jako pasíva se používá často GET, např. GET HIT.

- Rozdíly v nepravidelných slovesech

V americké angličtině mají některá slovesa "nepravidelná" pouze tvar pravidelný, např. BURN, DIG, DREAM, CHIDE, DWELL, KNEEL, LEAN, LEARN, SEW, SHINE, SMELL, LEAP, SPELL, SWELL, THRIVE, WEAVE.

To platí i naopak pro "pravidelná" slovesa v brit. angl., která jsou v amer. nepr. BET, DIVE, PLEAD, PROVE, SWEAT, WED.

- Zvláštnosti

Infinitiv bez TO bývá častěji než v brit. angl. např. po slovesech smyslového vnímání SEE, HEAR, dále pak po COME, GO, HELP, TRY, OUGHT.

Použití vazby FOR + obj. + inf. se vyskytuje častěji, i když není zcela spisovné.

Americká angličtina používá méně gerundia než britská angličtina.

3. Příslovce

V americké angličtině se používá přídavné jméno ve funkci příslovce velmi často v hovorové řeči, např. REAL HARD, NEED IT BAD. Dále se příslovce tvoří příponovými slovy např. LIKE, STYLE, WISE apod. Často se užívá příslovce RIGHT, např. RIGHT NOW, RIGHT OFTEN, RIGHT AWAY.

4. Slovní zásoba

V této oblasti existuje nejvíce rozdílů. Za nejodlišnější se považuje hovorová řeč. Nová pojmenování vznikají z cizích jazyků, jako vlastní jména či vlivem regionálním nebo sociálním.

5. Pravopis

Rozdíl je nepatrný, ale uvedeme pár příkladů pro ilustraci:

BrE	AmE
-OUR	-OR, napø. COLOR, LABOR, HONOR ...
-RE	-ER, napø. THEATER, CENTER, ...
-LL	-L, napø. nezdvojení po nepøízvuènè samohlásce, napø. TRAVEL, TRAVELING ... Ale i v AmE platí zdvojení, napø. po øízuènè samohlásce CONTROL - CONTROLLED, CONTROLLER ... Nezdvojení platí i pro -p, napø. KIDNAP...
-CE	-SE, napø. OFFENSE ... (Výjimku tvoøí ADVICE, DEVICE)
-DGE	-DG, napø. ABRIDGEMENT
-XION	-CTION, napø. CONNECTION, DEFLECTION ....
-AE, -OE	-E, napø. ANEMIA, ENCYCLOPEDIA, ARCHEOLOGY ...
-GUE	-G, napø. CATALOG, MONOLOG ...
EM-, EN-	IM-, IN-, napø. INCASE, INCLOSE ... Nikdy neplatí, napø. EMPLOY, EMBANKMENT ...
-ISE	-IZE, napø. AUTHORIZE, COLONIZE ... Ale neplatí pro EXERCISE, DESPISE ...

V americké angličtinì se používá ménì spojovacího znaménka - pomlèky než v angličtinì britské, slova se píší dohromady nebo zvlášť.

Slovník finančních pojmů

(anglicko-český)

Anglicko-český výkladový slovník finančních pojmů byl sestaven na základě výběru pojmů z odborné literatury a různých dokumentů z oblasti účetnictví, burzovních a bankovních obchodů, pojišřovnictví a finanční ekonomiky. Jedná se o slovník výkladový, jehož smyslem není výrazy překládat, ale objasnit. V mnoha případech však výrazový ekvivalent v češtině chybí a proto byl pro vysvětlení použit opis. Slovník je určen čtenářům anglické odborné literatury, studentům angličtiny, a jelikož je slovníkem výkladovým, může být užitečný i pro neangličtináře.

Počet hesel: 1200

Copyright ©1992 Ing. Jaroslav Jasanský

Lékařský slovník

(anglicko-český, česko-anglický)

Anglicko-český a česko-anglický lékařský slovník byl pořízen jednak excerpcí současné anglické a americké lékařské literatury a jednak překlady z anglických a amerických výkladových slovníků. V anglicko-české části je vždy uvedena běžná anglická výslovnost termínů. Slovník je určen především lékařům, nemocnicím, zdravotním pojišťovnám a všem, kteří přicházejí do styku s anglickou odbornou lékařskou literaturou. Autorka slovníku tímto děkuje MUDr. Evě Žákové, dlouhodobě působící v Kanadě, a prim. MUDr. Vladimíru Štídrému, Csc. za odbornou pomoc.

Počet hesel: 27220 v anglicko-české části, 17820 v česko-anglické části
Copyright ©1994 Ing. Vira Topilová

Slovník právních a obchodních termínů

(česko-anglický)

Počet hesel: 14470

Copyright ©1996 Ing. Věra Topilová

Vydalo nakladatelství TOBIÁŠ, Havlíčkův Brod, jako svou publikaci č. 57
ISBN 80-85808-45-5

Ekonomický a obchodní slovník

(anglicko-ěeský, ěesko-anglický)

Anglicko-ěeský a ěesko-anglický odborný slovník z oblasti ekonomické, obchodní, finanční a právní byl připraven kolektivem pracovníků katedry anglického jazyka na VŠE. Autoři využívají na JAK odborný jazyk zaměřený na problematiku současného hospodářského života a podnikatelské sféry. Na základě své dlouholeté pedagogické praxe získali rozsáhlý lexikální materiál. V obou verzích slovníku jej systematicky zpracovali a nabízí jej odborné i široké veřejnosti.

Předkládaná publikace si klade za cíl seznámení s anglickou terminologií z oblasti obecné ekonomiky, obchodu, měnové a finanční politiky, řízení a rozhodování. Pozornost je též věnována oblasti marketingu a právní terminologii, a to zejména s ohledem na právo obchodní.

Každá z obou verzí tohoto slovníku má přes 900 stran. Uspořádání hesel i podhesel je abecední, což umožňuje rychlejší orientaci uživatele oproti uspořádání tématickému. Přehlednost umožňuje též výrazná gramatická úprava u jednotlivých hesel. Při výběru hesel vycházeli autoři z koncepce širokého využití slovníku pro každodenní ekonomické aktivity.

Při přípravě slovníku bylo respektováno hledisko aktuální odborné terminologie získávané excerpcí ze zahraničních odborných publikací a časopisů, učebních textů, finančních a právních dokumentů. Z obsahového hlediska se jedná o slovní výrazy, které souvisí s obchodním jednáním, obchodními transakcemi na domácím i zahraničním trhu. Přípravou smluv, jejich plnění a porušení a rovněž i transakcemi na kapitálovém trhu.

Aby mohl slovník sloužit svým uživatelům jako ucelená pomůcka musí samozřejmě zahrnovat i termíny z oblasti soudní, majetkové, výrobní, mezinárodních i podnikatelských vztahů. Víříme, že takto koncipovaná publikace zachycuje většinu potřebných odborných termínů, se kterými se může uživatel setkat.

Slovník byl připravován se záměrem, aby byl praktickou pomůckou pro odborné pracovníky a podnikatele při přípravě a realizaci obchodní a výrobní politiky. Jedná se především o pracovníky obchodních firem, zejména společností se zahraniční účastí, pracovníky advokátních kanceláří, překladatele a tlumočníky. Uvedená publikace bude jistě též užitečnou pomůckou pro studenty ekonomických škol a práva, pracovníky managementu i širokou veřejnost.

Počet hesel: 42010 v německo-ěeské části, 43920 v ěesko-německé části
Copyright ©1996 PhDr.M.Boěánková, ing.D.Jířová, PhDr.M.Kalina, PhDr.J.Oherová

Pod názvem

Odborný slovník z oblasti ekonomické, obchodní, finanční a právní

vydalo Linde Praha a. s. - Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka v Praze, v roce 1996 jako svou 157. publikaci.

Ekonomický slovník

(německo-český, česko-německý)

Počet hesel: 16350 v německo-české části, 10910 v česko-německé části
Copyright ©1994 JUDr. Josef Zlámal

Obecný slovník

(německo-český, česko-německý)

Slovník, který se vám dostává do rukou, si klade za cíl maximálně pomoci při používání německého jazyka. Proto jsou do slovníku zařazeny také běžně používané fráze a základní gramatika.

Cílem slovníku je podat co nejširší slovní zásobu a její použití a zároveň postihnout nejnovější vývoj ve slovní zásobě. Je naší snahou přerušit zvyk vydávat 20-30 let stále stejný slovník. Po tomto vydání bude zanedlouho následovat další aktualizované vydání díla.

Na vytvoření slovníku se podíleli kolektivi autorů: Olga Limburská a Eva Mrázková na části hesel, na frázích, geografických názvech a slovkách Irena Starostová, na gramatice širší kolektivi autorů. Na korekturách se podíleli především Libor Bárta, Astrid Hagen a Gisela Javůrková. Na organizaci výroby se podílel František Klein.

Počet hesel: 27620 v německo-české části, 20490 v česko-německé části

Copyright ©1993 Olga Limburská a kol.

Zemědělský slovník

(anglicko-český, česko-anglický)

Zemědělsko-ekologický anglicko-český a česko-anglický slovník je kompaktním multidisciplinárním slovníkem zahrnujícím nejen obory uvedené v názvu, ale i lesnictví, sadářství, myslivost, potravinářství (pivovarský, mlékárenský a masný průmysl) a upravárenství vody. Zemědělské obory zahrnují rostlinnou i živočišnou výrobu, a pokrývají také v odpovídajícím rozsahu bezpečnost práce a administrativní potřeby zemědělství; část zabývající se ekologií a ochranou životního prostředí pokrývá nejen výrazy se vztahem k problematice otevřené krajiny, ale i k ochraně životního prostředí v městských aglomeracích (znečištění ovzduší, provoz motorových vozidel, atd.).

Počet hesel: 20470 v anglicko-české části, 21180 v česko-anglické části
Copyright ©1998 Ing. Karel Sigler, DrSc., Dr. Vladimír Vacata, PhD.

Použité klávesy

Øadu povelù programu lze vykonat pøímò pomocí klávesových zkratek, umístìných v nabídkách hned za názvem povelu.

■ Klávesy v programu

Klávesy v programu

Chceme-li	Stiskneme
Přesunout se do okna hledaného výrazu	ESC
Přeložit heslo	Překlad se vyvolá automaticky po zápisu slova
Vyslovit heslové záhlaví	F6
Vyslovit podheslo	F7
Zapnout editaci uživatelského hesla	F9
Ukončit editaci	ESC nebo F9
Vložit heslo	Insert
Smazat heslo	Ctrl+Delete
Uložit heslo	Ctrl+Enter
Přesunout se na další slovo v překladu	Šipka vpravo
Přeložit další slovo zdrojového souboru	Šipka vpravo
Přesunout se na další slovo v seznamu hesel	Šipka dolů
Přesunout se na první slovo v seznamu hesel	Home
Přesunout se na poslední slovo v seznamu hesel	End

